

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

je to více než rok, když jsem do našeho časopisu psal glosu o předvolební kampani dvou politických stran – Strany svobodných občanů a České pirátské strany, které zahrnují zrušení OSA do svého volebního programu.

Martin Kratochvíl (člen dozorčí rady OSA) s tímto záměrem přirozeně nesusouhlasí, a tak se rozhodl tomu přijít na kloub. Podařilo se mu na den 13. 1. 2015 svolat do pražského klubu Golem neformální setkání zástupců obou stran. OSA zastupoval Martin Kratochvíl, který diskusi moderoval, a předseda představenstva Ing. Roman Strejček. Českou pirátskou stranu zastupoval její předseda Lukáš Černošský a Stranu svobodných občanů místopředseda Radim Smetka. Publikum tvořila nesourodá směs složená z autorské obce (OSA, SAI), sem tam nějaký nakladatel nebo právník a blíže nespécifikovaná skupina, která zjevně autorské právo neuznává.

Z diskuze vyplynulo, že rétorika pirátské strany se v žádném ohledu nezměnila: jejím hlavním tématem jsou svobodné informace, sdílení informací, efektivní využití nových tech-

nologií a ochrana soukromí. Autorské právo je „konstrukt“, a tak vlastně neexistuje. OSA je kopírovací monopol, který zastupuje autory proti jejich vůli, a odměny nejsou vypláceny transparentně (pan Černošský byl překvapen sdělením, že rozúčtovací řád je zveřejněn na webových stránkách OSA). Pirátská strana také spustila kampaň „Neplaťte OSA“, jež si klade za cíl informovat provozovatele o taktice, jak se poplatkům vyhnout. Potud tedy názory pirátů. Diskuze se také stočila na piráty propagované internetové rádio Jamendo, které vysílá jen jím zastupované autory. Jamendo se tedy chová jako v OSA nezastupovaný „nakladatel“ placený z reklam, ale autoři z toho nemají prakticky nic. Obecně si musíme položit otázku, do jaké míry je Česká pirátská strana ve vleku svých starších zahraničních bratrů, jako jsou například piráti ze Švédska, a zda vůbec lze očekávat změnu rétoriky bez rezonance ze zahraničí.

Jistý posun jsem zaznamenal u svobodných, kteří se obrazně posunuli o patro výš. OSA se stal součástí „autorských svazů“ a ty jsou zahrnuty pod jejich programový bod Autorské právo. Duševní vlastnictví tedy uznávají, pouze odmítají regulace a zásahy do svobody občanů, podle nich vedené s cílem poskytnout tržní výhody nositelům autorských práv (tím je míněno monopolní postavení ochrany). Boj proti tzv. pirátství nemá ospravedlňovat sledování internetové komunikace. Autorský poplatek u datových nosičů a některých přístrojů (tzv. výpalné) je podle svobodných skrytou daní.

// Pirátská strana také spustila kampaň „Neplaťte OSA“, jež si klade za cíl informovat provozovatele o taktice, jak se poplatkům vyhnout.

> V naší hantýrce se jedná o „náhradní odměny“ a ukázalo se, že tento poplatek hraje roli červeného hadru. Obě politické strany deklarovaly, že se jedná o presumpci viny, totiž že každý, kdo si koupí datové médium, je podezřelý z ukládání chráněných dat, tedy že bude krást hudbu a filmy, zatímco si samozřejmě ukládá jen snímky z dovolené. Marně pan Strejček a jeden přítomný právník vysvětlovali, že se jedná pouze o možnost vytvoření více kopií legálně nabytých dat pro osobní potřebu (svou a svojí rodiny). Tedy do auta, na chatu, do telefonu, do počítače atd. Marně několik lidí opakovalo, že se nejedná o náhradu za pirátství, tedy za nelegální kopírování. Někteří diskutující se vytasili s přirovnáním, že se bude platit za vlastnictví nože, protože byste s ním mohli někoho zabít. Absolutní beznaděj z absolutního nepochopení. Jen doplním, že tento poplatek tu byl dříve než internet a MP3 (platilo se z magnetofonů, pásků a kazet) a že osobou povinnou platit je výrobce nebo dovozce přístrojů a nenahraných nosičů. Otázka tedy zní, zda je přípustné, aby jen na základě používání nových technologií byly nositelům autorských práv upírány jejich majetkové nároky.

Po všeobecné diskuzi jsem nabyl dojmu, že zásadní rozdíly v pojmání autorského práva u těchto subjektů jsou zčásti generovány z neznalosti – což je vada teoreticky odstranitelná, ale z druhé části jsou pěstovány vědomě jako politikum – a to bude odstranitelné těžko. Nemohu se proto zbavit dojmu, že jsme ten večer trochu plakali na nesprávném hrobě. Pokud budeme veřejností a v médiích vnímání negativně, budeme pro podobné okrajové strany vhodným volebním tématem, které leží přímo na ulici. Můžeme jen vysvětlovat, z čeho pramení náš obecný nárok a jak se získanými prostředky nakládáme. Byla to první vlaštovka a chci za ni Martinovi poděkovat. Jistě to nebylo zbytečné, ale budeme se muset obracet na mnohem širší veřejnost a budeme v tom muset pokračovat dlouho a s nekonečnou trpělivostí.

Hodně úspěchů v roce 2015
přeje všem váš
Luboš Andršt

Martin Kratochvíl, člen dozorčí rady OSA

Roman Strejček, předseda představenstva OSA

Michael Prostějovský, člen dozorčí rady OSA

zleva: Radim Smetka, místopředseda Strany svobodných občanů;
Lukáš Černohorský, předseda České pirátské strany